

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **avečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Ogerske finance.

— Uprav neslane članke prinašali so nemški ter ogerski listi letos maja meseca, ko se je otvorila deželna ogerska razstava v Pešti. Z bobnečo frazo, v najvišjih superlativih so pri tej priliki poveličevali ogersko politiko, ki je v malo letih iz Budim-Pešte napravila „posestrino“ Dunaju; razstava ogerskega proizvodstva jim je ob enem bila razstava najuzornjšega narodnega gospodarstva, vsi so bili zamaknjeni, kakor da bi videli pred sabo sveta nebesa, ali še več, kakor da bi se v krvi in mesu pokazal šovinistični izrek: „Extra Hungariam non est vita, et si est vita, non est ita“! Da so v tem ogerski, zlasti vladni listi učinjali prava stilišča čuda, to naj bi že bilo v božjem imenu, ker vsak naj bo rodoljubljen kolikor more in ker vsak berač svojo malho hvali. Toda njim so z vsemi štirimi pritrkavali nemški listi iz našega prestolnega mesta, delali so pri tej priliki paralelo mej gospodarstvom tostran Litve in gospodarstvom onostran Litve, pa so se delali, kakor bi pri nas videli same berače, narodno-gospodarski propad „in optima forma“, v deželah Štefanove krone pa milijone magnatov in vrhunec splošnjega blagostanja.

V zvezde so potem dan na dan kovali vladu Kolomana pl. Tisze, ki je s centralizacijo in z madjarizacijo ogersko polovico tako povzdignil, kakor je z decentralizacijo in zatiranjem nemštva Avstrijo ponižal Taaffejev sistem, obožavali so finančne genije ogerske, osobito ministra Szapary-ja, da so ob enem z večjim efektom v prah tlačili našega finančnega ministra dra. Dunajevskega, ki ima to nesrečo, da finančni svoj portfelj vodi izborni s svojim slovanskim duhom.

Take ogersko-patrijotične in nemško-nepatrijotične fanfaronade je s pomilovanjem v srci čital vsakdo, kdor ima nekoliko svoje sodbe in si poprej ogleda strankarsko stališče časopisa, predno mu kaj verjame. Milijoni, ki jih je vlada ogerska utaknila v sijajna zidovja po Pešti, od kod so prišli? Ali morebiti iz preugodnih finančnih operacij, tako, da je bilo denarja, dobička že odveč in se je lahko mislilo na dekoracije madjarske stolice? Ko bi to bilo tako, potem naj bi se ogerski finančni minister postavil v posebno izložbo in ves svet bi hitel v Pešto gledat in občudovat njega, zvezdo na nebu svetovne finančne mizerije, Triglava mej finančnimi krtinami ostalih držav. Tudi ako bi jemal iz naroda, ako bi iz njega stiskal davke, a bi po drugi strani dohajalo nadomestilo, pospešilo narodnega proizvodstva, tudi tedaj bi ogerski vladi ne zamerili, da si hoče od davkov napraviti „monumentum aere perennius“. Ali dovolj je znano, kako stvari stojé z narodovo blaginjo na ogerski zemlji. Prebližnji sosedje smo, da ne bi vedeli o revni, ki tare kmeta, obrtnika in trgovca v področji Peštanske vlade. Okolu in okolu, od juga in severa, vzhoda in zahoda same posušene žile, da le vroče poskakuje žila nekaterim magnatom, da se vsa dobra kri zbira v središču, v Pešti. Pešta je tisti sijajni brlog, v katerem se pač vidijo stopinje, da je nekdo noter šel, a ni stopinje, ki bi kazala izhod. Vsi davki v Pešto, nazaj ni nobenega; da se investujejo davki za prestolnico „magyar-ország“, s tem je vse dognано, kar more od ogerskega ministra zahtevati „raison d' être“. Okolu in okolu pa naj umirajo od gladi celi rodovi, pogrezajo naj se v najprimitivnejše stanje, kaj za to? Vse blagostanje je centralizovano na enem mestu, v reprezentaciji države, v magnatih in ministrih, v divni, sijajni, nedosežni Pešti. Tako se državi služi po centralistiškem si-

stemu, kateri je še nedavno tudi pri nas na Dunaji v gospodski zbornici preslavljan bil od duhovitih in visokih birokratov, nekdanjih ministrov nesrečnega nam spomina!

Puhlo sijajnost ogerske finančne politike je te dni razodel najboljši mojster, proračun, ki ga je ogerskemu zboru predložil grof Szapary. Po proračunu za 1886. leto preliminovani so skupni izdatki na 344,651.674 gld., a skupni prihodki na 329,790.397 gld. Deficit tedaj znaša 14.8 milijonov gold., za tri milijone več nego je bilo preliminovano za letošnje leto. To stanje pa bomo še le prav sodili, ako je primerimo s proračuni prejšnjih let. Leta 1869. je znašal ves državni dohodek okolu 163 milijonov gold., razhodek pa 185 milj. gold. In danes, po 17 letih? Dohodki, davki so podvojeni, a razhodki so še više vzrastli, zmirom so še večji kakor dohodki. Tretjina vseh dohodkov, okolu 117 milijonov gre za državni dolg. V zadnjih 6 letih narastli so državni dolgovi za 300 milijonov, tedaj potreba vsako leto je Ogerska uzajmila 50 milijonov. Vstrie tega pa le zaporedoma od leta do leta rasto davki. Za 1881. leto proračunjeni so bili izravni davki na 85 milijonov, za bodoče leto pa na 96 milijonov; potrošarina je za 1881. leto znašala 15 milijonov, a za leto 1886 znaša 25 milijonov. Navzlic vsemu temu pa vedno večji deficit! A še veliko slabše se reči pokažejo, če letošnji proračun pogledamo natančneje. Ogerski državniki namreč radi fingujejo svoje politične bilancije. Tudi vlani je grof Szapary izjavil, da primanjkljaj za letos znaša le 11 milijonov, a v istini je bilo deficita 40 milijonov. Bilanca za bodoče leto res tudi kaže samo 14.8 milijonov deficita, toda mej dohodke je uvrščena vsota 7 milijonov, ki se bodo izkupili za državna posestva, potem pa si bode država dobila 16.1 milijonov s kreditno operacijo, s prodajo rente. Ni jedno ni drugo ni pravi realen dohodek, jedno in drugo pa je znak, da državi manjka redovitih prihodkov. V istini znaša primanjkljaj v ogerskem proračunu za bodoče leto 33 milijonov in 26 milijonov od te vsote bode treba na posodo vzeti. To bode zopet velik korak bliže finančialne katastrofe in — naj govori „N. Freie Presse“, v tem oziru gotovo klasična kritika, — „Ogerska mora nehati zadolževati se, ako neče vsled večnega deficita izgubiti politične svoje samo-

LISTEK.

Stavbeni slogi

od J. Flis-a.)

I.

Nedavno je slovenska literatura obogatela z novim delom velikega pomena in redke lepote, kar se tiče vnanje oblike. To so: Stavbinski slogi, zlasti krščanski, njih razvoj in kratka zgodovina z dodatkom o zidanji in popravljanji cerkva, v tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami; spisal J. Flis, špiritual v knezo-škofovem duhovniškem semenišči v Ljubljani, založba pisateljeva; tisk „Katoliške tiskarne“ 1885.

Ne le za vse Slovence, za katere je knjiga namenjena v prvi vrsti, ampak vsak brez različitja narodnosti, komur je res kaj ležeče na duševnem

*) Priobčujemo to razpravo, ker se je g. pisatelju potrebno zdelo, da se objavi v slovenskem in nemškem jeziku. Pri tem nam je opomniti, da je „Laibacher Zeitung“ g. pisatelja razpravo tako zelo preuredila, da nam je o tem izrazil svojo nevoljo.

razvoji našega naroda, mora to velezanimivo delo z veseljem pozdraviti, kajti to je delo tihe in vztrajne delavnosti, pravega domoljubja, neprestanih večletnih študij. Ne da bi se bilo to delo že naprej napovedovalo s pohvalnimi reklamami, je tiho in skromno, kar se more zgoditi le pri resnično učenih možeh v današnjem času, ko se vse tako rado povzdiguje, to znamenito delo za vsakega brez razlike, kakor dobrodejen solnčni žarek zagledalo luč sveta.

Ko smo prvi pot zagledali to delo, ne da bi bili poznali natančneje vsebino in metodo, po kateri je pisatelj rešil svojo nalogo, nismo se mogli dovolj načuditi vnanji lepoti zlasti pa 305 slikam na štiridesetih tablicah, v katerih se nam predstavlja zgodovina stavbarstva celih tisočletij. Ne le naše mnenje je, ampak skoraj obča je ta misel, da je to jedno najznamenitejših del slovenskega slovstva in da mu je zagotovljena duševna vrednost za vse čase.

Pisatelju je toliko tuja signatura današnjega časa, da je krivičen proti sebi samemu, kajti pravi, da to delo ni namenjeno za strokovnjake, ampak

za nižje kroge, ki neso večji tega predmeta, toda o tej opombi bomo še pozneje govorili.

Predno začnemo podrobneje pretresovati to delo, bodi nam dovoljeno omeniti, da so spomeniki obrazovalnih umetnostij hkratu spomeniki kulturne zgodovine, in da ima gospod pisatelj prav, če trdi, da bi se vsak izobraženec moral seznaniti s stavbinskimi spomeniki tisočletij. Potreba po pravej umetelnosti leži globoko v človeški duši in je filozofsko prav, da je bilo povod prvencem umetelnosti pri vseh narodih prepričanje, da je neko višje bitje, komur na čast so temple zidali.

Ti temeljni nazori so voditeljni nagibi tega dela in se skozi vse delo vlečejo, kakor rudeča nit. Naj tudi pripoveduje Pittijeva palača v Florenciji, La d' ore v Benedkah, Louore v Parizu, Trianon v Versaillesu in druge palače velikost posvetne umetelnosti dotičnega naroda, vendar so mnogo važnejši za zgodovino umetnije in stavbarstva Salomonov tempel, templi, katere so stavili Grki in Rimljani svojim bogovom in velikanske cerkve kristijanske kulture, katere so se sezidale v čast jedinemu pravemu Bogu.



stalnosti, pridobljene si s težkimi žrtvami. Deficit je propast, katera preti Tiszovi vladi, opominjajoč jo, da v Ogerski vlada, ki ni v stanju razvozlati tega novčnega vozla, izpodkopava sama glavni temelj svojega obstanka.

Habeat sibi! Ne bi milovali sedanje madjarske vlade, naj pade prej ali slej, milujemo le narode, ki, kakor vse kaže, živijo pod ogersko krono le za madjarsko bahaštvo, koncentrovano v Budimpešti. Težko nam je, da ob takem gospodarstvu mora hirati in propadati tudi del slovanstva, ki je pripravljen k zadnjemu koncu madjarskega državnega voza. Ali naj se še čudimo, da Hrvatje gledajo za čedalje bolj radikalnimi sredstvi, katera bi jih mogla odrešiti od madjarskega jarma? „Valja nam nastojati oko odličenja naših financij od ugarskih, ako nečemo, da uza suho drevo izgori i surovo, ako nečemo, da srcemo s Ugarskom u propast“. Sigurno mora biti to „nastojanje“ nujna naloga vsem pravim hrvatskim rodoljubom in moralno podporo zasluži od vsega vnanjega poštenja. Po nemško-liberalnih izjavah o zadnjem proračunu ministra Szaparyja utegnili bi pričakovati za hrvatsko težnjo podpore tudi iz nemških naših krogov. Toda malo verjetno! Tisti, ki sedaj obsojajo novčne poslove ogerske vlade, baš tisti Nemci so še pred malo meseci povodom ogerske razstave povzdigovali in povečevali ogersko gospodarstvo in sedaj kar nič ne črhnejo o paraleli mej proračunom dra. Dunajevskega in proračunom grofa Szaparyja. Passt nicht in den Kram!

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dolje.)

Poleg tega je pa še neka obstojnost, ki opravičuje in uiljuje povišanje carine za „barvilni les zdrobljen“. Za časa prejšnje više carinske dobe bila je trgovina z „barvilnim lesom zdrobljenim“, čisto drugačna nego je zdaj. Takrat se je umelo pri nas za pojem: „barvilni les, zdrobljen“, zgolj prvotno pripravljen kupčijsk pridelek. V kosih iz tujine dobljeni barvilni les se je namreč prosto zdrobil, to je zrezal ali zrašpal, in priroden, to je surov poprodajal trošivcem, kateri so ga še-le potem (kolikor so ravno umeli) v pridobitev barvila parili in kuhali, ali pa so barvilni les neprav uporabljali. Toda sedaj, ali bolje, odkar se uporabljajo izlečki barvilnega lesa, zahteva se vse kaj drugega od zdrobljenega barvilnega lesa.

Trošivec hoče, da po polnem pridobi barvilo iz barvilnega lesa v najkrajšem času in z najmanjšim delom in da more to doseči, mora tvornik barvilnega lesa zdrobljeni les prav dobro pripraviti ter prekuhati in tako za trgovino pripraviti izdelek, ki je po svojem bistvu in izdatnosti podoben bolj „izlečku v lesni obliki“, nego za prejšnjega časa poznanimu „barvilnemu lesu zdrobljenemu.“

Po takem potrebnem izboljšanjem rokovanj so se podražili izdelevalni troški za 100% in ker je izdelek bistveno drugi postal, je torej tudi umestno, da se za-nj uvoznina stavi bliže oni za „barvilne izlečke“ (3 gold. za metercent), saj se dá dokazati, da je strokovnjaško prav ukvašen, oziroma pripravljen (apretovan) barvilni les še jedenkrat tako izdaten, kakor prejšnji nerokovani surovi barvilni les.

Če tedaj katoliški duhovnik in to je pisatelj te knjige piše o stavbarstvu, je naravno, da bode templom in cerkvam odločil največ prostora. Vendar bi se motili, ko bi mislili, da je pisatelj vsled tega jednostranski. Če tudi globoko versko prepričanje diše iz vsega dela, četudi znanstveno opisuje kak velikanski prevrat je napravila sveta cerkev, katera je vzgojila junake umetelnosti, kakeršna sta Rafael Sancio in Mihael Angelo, vender se pisatelj tudi dovolj ozira na predkristijansko dobo, zlasti na Grke in Rimljane in svetno stavbarstvo, in vse to opisuje popolnem brezpristransko in ravno z istim umeteljniškim duhom.

Ker pisatelj knjige ni pisal, kakor sam pravi za strokovnjake, ampak za širše kroge, ki še neso večji tega predmeta, zlasti pa za tovariše svojega stanu, je prav storil, da je knjigi pridejal uvod, v katerem razklada potrebne pojme o stavbenih slogih sploh, o stebrih in njih razvrstitvah, o zakonih arhitektonske lepote itd. Vse delo kaže velike poznanje tega predmeta. Razdelil je pisatelj svoje delo, kakor je že navada pri vseh delih o zgodovini umetnosti in stavbarstva, v predkristijansko in kristijansko

Prošnja za obrano spovišanjem uvoznine je tedaj v vsakem oziru opravičena.

Leta 1882. po vis. c. kr. vladi urejena diferencialna carina za kavo je dovoljno dokazala, kako bi mogla času primerna carinska uredba uvaževanje kave na pravo uvozno mēr napotiti in kako bi se dalo s tem težišče uvaževanja od Nemčije v Trst obrniti.

Poleg uvozne statistike vis. c. kr. trgovinskega ministerstva bilo je v petletji 1884 do 1884 uvoženih preko Trsta: iz Nemčije:

1880:	69.710	237.579
1881:	75.452	262.765
1882:	147.049	211.000
1883:	224.443	91.157
1884:	276.643	80.120

Dokazano je tedaj s številkami, da je naše trgovišče Trst gledé kave v tekmovanji popolnem prekosilo Nemčijo, in ravno tako, kakor se je moglo v tem zgoditi, možno je tudi, da se bode uvaževanje barvilnega lesa, ki iznaša sedaj vsako leto blizu 90.000 metercentov, po največ krenilo pot preko Trsta, kakor hitro se odstranijo zdanje ovire, kar bi bilo tudi za trgovišče Trst in za južno-avstrijske železnice velike koristi.

Ker gre tu za to, da bi se mogli vzdržati nasproti severnemu tekmovanju, bilo bi pri uredovanji diferencialne carine dovolj, da se pusti sedanj postavek ob uvaževanju po morji, ob uvaževanju po kopnem pa naj bi se sedanja uvoznina podvojila, ako bi ne bilo dopustljivo, da se prejšnji postavek zopet uveljavi. Dobro bi bilo tu, da se razmotruje vprašanje, naj bi se li uredila tudi diferencialna uvoznina za „barvilne izlečke.“ Poleg statistike se je uvozilo tega blaga v petletji 1880—1884 metercentov:

preko Trsta:	iz Nemčije:	
1880:	57	17.480
1881:	92	20.527
1882:	90	22.244
1883:	123	23.495
1884:	—	27.317

Uvoz se je tedaj blizu 40% povečal, in če ostane dosedanje carinsko razmerje, ne bode se to blago nikdar uvaževalo preko Trsta. Ako pa bi se ustanovila diferencialna uvoznina v korist uvaževanju po morji, dal bi se tudi uvoz tega čez dalje več potrošivnega blaga nagniti preko Trsta in Reke, kar bi bilo z ozirom na uvozno kolikost vsekakor ne male koristi za naši trgovišči Trst in Reko.

Odsek misli, da bi izpolnjenja te pravične prošnje ne oviral menda pomislek na avstrijsko tekstilno obrt — barvarstvo, kajti lahko se dokaže, da samo malo povišanje barvilne uvoznine avstrijskemu barvarstvu škodovati ne more.

Praktično izkustvo v barvarstvu uči, da se povprečno za pobarvanje 100 kilogr. volne rabi blizu $\frac{25}{100}$ kilogramov barvilnega lesa zdrobljenega, blizu $\frac{6}{10}$ kilogr. izlečka barvilnega lesa.

Za pobarvanje 100 kilogramov suknine: blizu $\frac{20}{100}$ kilogramov barvilnega lesa zdrobljenega, blizu $\frac{6}{10}$ kilogr. izlečka barvilnega lesa.

Za pobarvanje 100 kilogr. svile: blizu 80 kilogramov barvilnega lesa zdrobljenega, blizu 20 kilogramov izlečka barvilnega lesa.

Ako se tedaj poviša uvoznina za „barvilni les zdrobljen“, s 50 kr. na 1 gold., in za „barvilne iz-

lečke“ s 3 gold. na 5 gold., povečali bi se izdelovalni stroški na pr. za meter sukna še neprav za $\frac{1}{2}$ kr., in se torej ne more trditi, da bi se ta obrtna stroka po takej carinski uredbi le v kolikaj znatni meri oškodovala, in to tem manje, ker se bodo barvila mnogo bolj podražila, ako se izvrševanje tej obrtni stroki ne omogoči in bi se potem trgovina izključno po severnem tekmovanji nadvladavala.

Vse to ocenjuje predlaga odsek, naj se uredi uvoznina za „barvilni les zdrobljen“, na 100 klogr.:

a) ako se uvozi po morji s 50 kr..

b) ako se uvozi po kopnem z 1 gold.

Za „barvilne izlečke“ na 100 kilogr.:

a) ako se uvozijo po morji s 3 gold.

b) ako se uvozijo po kopnem s 5 gold.

(Dolje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. oktobra.

Dr. Smolka odložil je svoj delegacijski mandat. Na njegovo mesto se je poklical njegov namestnik Jasinski.

Praški mestni svet je sklenil, da se dá volilska pravica vsem, ki plačujejo pet goldinarjev direktnega davka. Ženskam se bode tudi priznala aktivna volilna pravica.

Vnanje države.

Kakor se govori, tudi Anglija in Francija ne bosta nasprotovali na konferenci ustanovljenju status quo ante. Zahtevali pa bosta ti dve državi liberalnejšo upravo in večjo avtonomijo za Vzhodno Rumelijo. Govori se tudi, da bode Angleška odločno zahtevala, da Turčija takoj uvede potrebne reforme v Makedoniji. — „Moskovskija Vjedomosti“ in „Novoje Vremja“ dvomijo, da bi konferenca v Carigradu imela kak vspeh. Prvi list misli, da ima konferenca samo namen Avstriji in Angliji dati dovolj časa, da se pripravita. Katkov misli, da bode Rusija na konferenci morala zahtevati popolno demobilizacijo na Balkanu. drugače bode izid konference tak, kakor je bil leta 1876., namreč vojna, namesto miru. — „Agence Havas“ je izvedela, da so skoraj vse vele-vlasti zadovoljne s predlogom Francoske, da se iz posvetovanja konference izključijo vse posilne naredbe. To je stvar Turčije, kot vrhovne vlasti same. Konferenca se bode takoj začela posvetovati, kake spremembe naj se uredi v Vzhodni Rumeliji, pri čemer se bodo vlasti ozirale na to, da se ohrani ravnotežje na Balkanu. Vprašanja, da bi se knez Aleksander s kom drugim nadomestil, se konferenca ne bode dotaknila, ker bi se potem takoj sprli Rusija in Anglija.

Ako je verjeti nekemu poročilu od srbske strani, so bolgarski redni vojniki bili začeli streljati na srbske čete pri Badujevci. Srbi so se njim umaknili in zahtevali brzoglavno instrukcij. Odgovorilo se je njim, da imajo zasesti prejšnje pozicije. Bolgarski knez neki nikakor ni voljen privoliti, da bi se zopet razdelila Bolgarija. Ko se je bil povrnil v Sofijo ga je bil naidušeno pozdravil predsednik mestnega starešinstva Ivan Slavejkov in knez mu je odgovoril, da sta se obe deželi zjedini na jednoglasno željo obeh Bolgarij, da bi imeli istega kneza in iste zakone. „Mi ne gojimo proti Turkom“ nikakega drugega sovraštva, nadaljeval je, „a za zjedinenje smo pa pripravljeni umreti. Bog nam je dosedaj pomagal in prijetno mi je, da me pozdravlja pri tej priliki prebivalstvo stolice, ki je vedno dajalo lep izgled domoljubja. Bog vas ne bode pozabil, in prepričan sem, da se bode uresničilo zjedinenje.“ — Proti dopisniku „Novega Vremena“ izjavil je Karavelov, da je neumno misliti, da je bolgarski

dobo. Z znanstvenega stališča je tudi umljivo, da je pisatelj moral, ko je vsprejel tako razdelitev, kratko opisati egiptovski, asirski, perzijski, indijski, sirski, kitajski, fenicijski in izraelski slogi. Potem preide pisatelj h Grkom in Rimljanom, katerih stavbarstva ostanejo za vse čase nepozabljiva. Prostor nam ne dopušča, da bi se spuščali v podrobnosti. A nekaj najdemo v tej knjigi, kar bi pri vseh pisateljih o tem predmetu zastoj iskali in kar je zlasti za Kranjsko posebne važnosti.

Dolgo že vemo, da so Rimljani, ko so se bili naselili na Kranjskem tu zidali temple, trdnjave, kopališča, ceste, vodovode, to nam pričajo preiskovanja in izkopavanja rimskih starin na Kranjskem. A poročila o tem so raztresena po raznih zgodovinskih knjigah in poročilih, največ se dobe semtertja le kratki popisi posamičnih zgodovinskih ostankov; toda dosedaj ni nikdo tega predmeta skupno, na kratko, znanstveno in hkratu tudi umljivo obdeloval, tako da bi ustrezal ne le starinoslovcu, ampak tudi navadnemu bralcu. Temu nedostatku odpomogel je pisatelj in preverjeni smo, da ga je stalo mnogo časa, truda in učenja, da si je nabral iz Valva-

sorja, Linharta, Müllnerja, Dimitza, iz poročil Kranjskega zgodovinskega društva in centralne komisije za ohranjenje stavbinskih spomenikov vse gradivo in ob kratkem pa temeljito navel vse rimske stavbinske spomenike na Kranjskem. Tu izvemo o Jupiterjevem, Juninem in Minervinem templu na Igu, Neptunovem pri Bistri, Cererinem pri Ljubljani; tu nahajamo našete kraje, kjer so se našle rimske starine pri Ljubljani, Podpeči, Višnji gori, Polici, Smereki, Št. Vidu pri Zatičini, Sv. Ani pri Trebnjem, zabeležene so cestne proge, ki so bile za Rimljanov na Kranjskem in proga vodovoda v Ljubljani; tu so omenjene podrtije amfiteatra v Gradišči v Ljubljani, potem Toplice pri Neviodunumu, pri Št. Jarneji in v Trebnjem na Dolenjskem.

Te podrobnosti se je nam zdelo potrebno omeniti, ker smo hvaležni pisatelju za to, da se je pri vsakej priliki oziral na svojo domovino, kar se vidi v vsej knjigi, ki je vsled tega posebne važnosti za Kranjsko.

Da pa pisatelj ni bil jednostranski, kaže to, da je čudeč omenjal paganskih cesarjev Avgusta, Agrippe, Tita, Frajana, Hadrijana, Marka Avrelija in Sep-

prevrat delo Anglije in Avstrije. Ako je katera vlast dala kaj poudarka k ustaji, bila je to Rusija. Knez Dondukov-Korzakov je z besedo in dejanjem pospeševal ustajo v Makedoniji; Aleko paša hoteli so vsakako odstraniti le zato, ker je zaviral zjedinjenje, katero je ruski konzul Sorokin najprej propovedoval. S sodelovanjem poslednjega ustanovil se je v Plovdivu z bolgarskim denarjem list „Sojedinjenje“. Sorokin se je izjavil proti Aksakovu, da ima Rumelijo v svojih rokah. Kar se tiče Turčije, misli Karavelov, da se Bolgarom ni treba bati, ker se Turki jako malo brigajo za Vzhodno Rumelijo. Od Makedonije bi pa Turčija nič ne odstopila. Ko bi pa Turčija objavila Bolgarom vojno, bode on v treh dneh spuntal vso Makedonijo. Nadaj se je Karavelov neki hvalil, da je najupljivnejši Bolgar, ga je on vlani zadržal ustajo v Makedoniji. Ustajo podpirati je pa tudi on mojster. Mi sicer ne vemo, koliko je verjeti tem Karavelova besedam, prepričala pa nas neso, da ne bi bila Anglija neposredno prouzročila tega prevrata. Karavelov je diplomat, in kot tak vselej ne pove resnice.

Zastopniki velevladi so **srbske** vladi izročili kolektivno noto, v kateri so jej objavili deklaracijo veleposlanikov, katera se je izročila turške in bolgarske vladi. Nadalje pa vladi v tej noti izražajo upanje, da Srbija ne bode motila miru in prelamljala določeb Berolinskega dogovora. — Srbi bodo poslali neki zopet več vojakov na mejo. Vlada je namreč prepričana, da bodo posvetovanja konference brez uspeha. Knez Aleksander ne bode z lepa ostavil Vzhodne Rumelije. Začel bode obupen boj in podpirala ga bodo na skrivnem ruska slavjanska blagodejna društva. Ruski častniki, ki so morali izstopiti iz bolgarske vojske, bodo se kot prostovoljci bojevali v bolgarskih vrstah. Srbi mislijo, da se status quo ante ne bode dal izpeljati, a ko bi se tudi izvel, bi ne ustanovil stalnega miru v Evropi.

Rusiji neki ni prav po volji, da ruski Poljaki pošiljajo svoje otroke v avstrijske in nemške šole. Naročila je neki vlada vsem oblastvom na Rusko-Poljskem, da naj kolikor je v njih močeh zadržujejo pošiljanje dijakov na inozemske šole, kjer se mladina naleze državi sovražnih idej, katere razširja, ko se povrne v domovino.

V **Brunšviku** delajo se velike priprave za vsprejem novega vladarja pruskega princa Albrehta. Kakor se misli, prideta 3 dne novembra v Brunšvik.

Napad na **danskega** ministerskega predsednika je vzbudil veliko nevoljo mej prebivalstvom. Vlada se je prepričala, da se je nadejati daljših napadov in izgrediv. Zaradi tega misli osnovati posebno vojaško organizovano žandarmerijo, da bode vzdrževala red. Državni svet je že temu pritrtil.

Dopisi.

Iz Sofije 25. oktobra. [Izv. dop.] (Neprijateljske razmere med Srbijo in Bolgarijo. — Utvrđevanje Sofije. — „Trnovska konstitucija.“ — Občji izgledi. — Denarne razmere. — Okršaji na granici.) Nikdo si ni mogel misliti, da se bodo razmere za Bolgarijo tako preokrenile, kakor se vidi v poslednjem času. Na Srbiji namreč dobila je zjedinjena Bolgarija največega neprijatelja; a s Turčijo upa se pogoditi posredstvom angleškega poslanstva v Carigradu. Zdaj se ravno vrše dogovori in posvetuje se konferencija poslanikov v Carigradu o bolgarskem vprašanji. A med tem pripravlja se Bolgarija resno za akcijo proti Srbiji.

Prestolnica Sofija se okrepljuje z novimi šancami, a stare redute, ki so še od časov zadnje rusko-turške vojne ostale, se popravljajo na onej strani, ki je obrnjena proti Srbiji. Nad 2000 delalcev (kmetov in vojakov) je dan na dan pri tem delu.

tima Severa, kateri so velikanske in prekrasne stavbe izvršili in sklepa svoja razlaganja klasičnega sloga s stavkom, priznanim po vseh, ki so kdaj pisali zgodovino umetelnosti: „Ko je krščanstvo zmagalo paganske malike ponosnega Rima, ko je cesar Konstantin prestopil k novi veri Kristusovi (312), dobila je umetnost novo vsebino, nove ideje, nov predmet — tedaj se je pričela nova doba v zgodovini umetnosti“.

Kako pisatelj obravnava kristijansko dobo, moramo si prihraniti za drug članek, ker še premalo časa imamo to knjigo v rokah, da bi jo bili mogli temeljito pregledati. Le to še moramo omeniti, da je gospoda Flisa stala izdaja knjige, katera dela čast „Katoliške tiskarni“, toliko žrtev, da je dolžnost vsacega domoljuba, zlasti pa pisateljevih stanovskih tovarišev, da kupijo to knjigo, ki se po jako nizki ceni (6 gld. 50 kr.) dobiva v knjigarnah.

Vsak zasebnik, komur dopuščajo sredstva, vsako društvo, zlasti bralna društva in čitalnice morale bi si šteli v čast, da si omislijo to knjigo.

(Dalje prh.)

Vse življenje se je sedaj iz Plovdiva zopet sîmo preneslo. Zato je tudi Vaš dopisnik uporabil ugoden slučaj priti za nekaj dni v Sofijo. Ko sem si ogledal te vojne priprave in videl povsod toliko mržnje brata proti bratu, katera si stojita sedaj hujše nasproti, nego proti najljubšemu vragu (Turčinu), bilo mi je nekako čudno pri srci. Zgodovina slavjanske nesloge je zopet za jeden žalosten primer bogateja. Ob teh obkopi Sofijskih moral bi človek jeremijade prepevati — ter zdvojevati nad bodočnostjo slovanstva. Skrivni vragovi Slovanov podpihujejo nas jednega proti drugemu, in kjer je razdor razsejan mej brati, lahko je gospodariti tujcu nad nami!

Nečem se dalje pri tem neprijetnem predmetu muditi, nečem svojih besedi trošiti, najbolje si bodo čitatelji „Slov. Narodu“ mogli predstaviti, kako so napete strune med Bolgarijo in Srbijo, ako navedem konec danesnjega uvodnega članka „Trnovske konstitucije.“ „I zanimivo je to, da oni (Srbi) neso objavili svojih pretenzij poprej, nego so čakali, dokler so se naši vojaki vzdignili iz Vidina (in šli na rumelijsko-turško mejo.) Ni li to junaštvo! Naša vlada, ker si ni mogla misliti, da si bodo Srbi dovolili tako neblagorodno obnašanje, ni bila pustila niti jednega vojaka na srbsko-bolgarski meji, in zares Srbi so imeli prav, da so pokazali toliko hrabrosti prve dni tega meseca, no sedaj se je že napravilo, česar je potreba, ter ako bi si dovolili Srbi stopiti preko granice, imamo tam ljudij, ki jih bodo sprejeli, Mi nismo napadali in ne želimo napadati nikogar; a ako nas drug napade bodemo se branili z zdvojenostjo naroda, ki je tako zvito in predateljsko napaden, ter ne bomo dovolili da se odstopi niti ped naše zemlje na tako ljubeznive naše brate Srbe.“

Tako piše oficijozen list, in soglasno s tem se tudi vse vrši od strani vlade: dva regimenta sta že došla nazaj od rumelijsko-turške meje, a drugi se še pričakuje. Dobrovoljcev se je že tudi dosta nabralo, ki vsak dan odhajajo proti srbske meji, po cesti proti Vidinu ali Pirotu.

Tukaj živeči Srbi se pošiljajo po straži preko meje, ali se pa zapirajo. Z druge strani se čuje, da je srbske vojske zbrane pri Pirotu 15.000 mož; da je kralj Milan prišel v Piroto, in da cela Srbija odmeva od klicev: „U Sofiju! U Sofiju!“

In tako bomo videli, kaj bode še prišlo. Popolnemu zjedinjenju Bolgarije se malokdo nada v teh okolišnih. Bržkone bo prišlo za sedaj samo do personalne unije t. j. knez Aleksander se bode imenoval glavnim guvernerjem v Plovdivu. Drugo bo ostalo vprašanje časa.

V deželi je začelo denarja primankavati, posebno v južnej Bolgariji, kjer so bile deželne blagajne najmanj pripravljene za tako veliko podjetje. Papirnati denarji (bankovci) severne Bolgarije začeli so se po malem davati v promet; ako bi se davali v velikem ob tem kritičnem času, škodilo bi to seveda kreditu države.

30 grških tesarjev, ki so bili prišli popravljat mostove na železnici mej Harmanlijem in Mustafa pašo, napala je misleč, da so roparji, tam na straži stoječa rumelijska milicija ter jih pobila. Tudi mej turškimi in rumelijskimi predstražami dogodilo se je parkrat malo puškanje (okršaji). Drugače je vse pokojno, in vreme je za vojake v zdravstvenem oziru jako ugodno.

—e—

Iz spodnje Štajerske 28. oktobra. [Izv. dop.] (V zadevi podružnic družbe sv. Cirila in Metoda) hočem še moj dopis v št. 244. „Slov. naroda od 26. oktobra s tem dopolniti, da opozorim one, ki hočejo ustanovljenje podružnic v roke vzeti, na določbo § 12. društvene postave, ki določuje, da mora vsaka podružnica imena udov načelnštva okrajnemu glavarstvu oziroma v avtonomnih mestih županu naznaniti, pristaviti njih stanovanje in še posebej, kateri izmej načelnštva smejo društvo na zunaj zastopati. To naznanilo se mora v 3 dneh po izvolitvi izvršiti.

Po mojih mislih bi neobhodno potrebno bilo, da bi se dale tiskati uloge, s katerimi se predložijo pravila deželnej vladi in se jej naznanja ustanovitev podružnice ter bi se te s 5 izvodi pravil določilale gg., ki se pooblastijo, da osnujejo podružnico. Ob jednem bi se naj dal tiskati in se dopošiljal kratek, a natančen navod, kako postopati pri ustanovitvi podružnic. Na ta način le bo možno v vsakej župniji ali občini s časom podružnico te družbe osnovati.

Domače stvari.

— (Pisateljsko podporno društvo) ima prvi zabavni večer v soboto 31. oktobra ob 8. uri v steklenem salonu Ljubljanske čitalnice. Čital bode gosp. dr. J. Vošnjak „O mističnih prikaznih človeškega duha“. Ustop je dovoljen le društvnikom. Društvu je dozda v Ljubljani pristopilo 69 pravih in podpornih udov.

— (Trgovinska in obrtna zbornica) ima 29. oktobra ob 6. uri sejo s tem-le dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnje seje. 2. Poročilo o delovanji. 3. Poročilo o proračunu za leto 1886. 4. Poročilo o pravih zadruga frizerjev in brivcev. 5. Poročilo o načrtu postave o zavarovanji ponesrečenih delavcev. 6. Poročilo o prošnjah obrtnikov, da bi smeli obrti nastopiti, akoravno nemajo postavnih svedob.

— (Umrli) je v 26. dan t. m. v Gornjem Gradu gosp. Jakob Spende, mešan in posestnik. Pokojnik bil je obče spoštovan in priljubljen in vedno jako odločen narodnjak. Bodi mu zemljica lahka!

— („Glasbena Matica“) razpošilja ravno kar svojim društvnikom muzikalije za leto 1885. Oni, ki so svoj letni donesek za to leto doposlali, imajo muzikalije tudi že v rokah. Mnogo pa jih je še z letnino na dolgu. Tem se razpošilja samo društveno poročilo, kar jim bode prijazni opomin, da naj blagovolé kmalu svojo letno podporo 2 gld. nazkazati pod naslovom „Glasbena Matica“ v Ljubljani. Ljubljanskim gg članom se bodo muzikalije prihodnji teden (po Vseh Svetih) na dom dostavile. Pri tej priliki se bode pobirala letnina za leto 1885. Delile se bodo naslednje muzikalije: 1. Ant. Foerster: „Njega ni“, besede S. Gregorčičeve; četverspev v partituri. XV. zvezek „Glasbene Matice“. 2. „Glasbena Matica“. XVI. zvezek z 10 napevi za moški zbor. 3. D. Fajgelj: „Predigre“, za orglje ali harmonijum, tudi na klavirji izpeljive. 4. Hr. Volarič: „V domačem krogu“, potpourri slov. narodnih napevov. 5. Štiri pole posamičnih glasov k Ant. Nedvčdovi maši II. „K tebi sreča povzdignimo“.

— (Tukajšnja c. kr. notarska zbornica) odredila je vsled ukrepa dne 27. oktobra t. l. pregledovanje vseh notarskih pisarn na Kranjskem, katero se bode vršilo tekom meseca novembra t. l.

— (Za suplente.) Poslanci Matuš in drugovi izročili so državnemu zboru predlog, tikajoč se zakona glede suplentov in pomožnih učiteljev na državnih srednjih šolah in učiteljskih. Ta predlog pride še v tem zasedanji na vrsto in z novim zakonom zboljšalo se bode gmotno stanje suplentov.

— (Deželni žandarmerijski poveljnik v Trstu) major Anton Gallina premeščen je v Brno. Na njegovo mesto poklican je stotnik Marchetti iz Černovic.

— (Srečno roko) v pravem pomenu besede ima nek tukajšen posestnik, ki je v predzadnji stavi na Trst dobil terno za 750 gld. Prišel je namreč v neko tukajšnjih loterij, potegnil iz vrečice tri številke — in prišle so vse tri. Lansko leto imel je isti posestnik s svojo roko še več sreče. Potegnil je namreč v isti loteriji kakor letos iz vrečice tri številke ter jih stavil. Gredečega mimo druge loterije vleklo ga je nekaj s silo notri, potegne zopet iz vrečice ravno tiste tri številke in dá zopet nanje primeren znesek, in glej, prišle so vse tri in mož dobil je tako dve terni v skupnem znesku 1800 gld. V resnici, mož ima srečno roko.

— (Trgovina s kavo.) Po poročilu kralj. ogerskega finančnega ministerstva ravna se o razpošiljanju obcarinjenih kave v Reški komitat in bivšo vojaško granico večkrat protipravilno in to vsled nevednosti dotičnih veletržcev, da je kava v teh pokrajinah podvržena prigledu, ter opusté postaviti jo colnemu uradu v pridobitev priglednega lista C. kr. finančno vodstvo naznanja to trgovinski in obrtni zbornici, da opozarja posebno Ljubljanske trgovce s kavo na to.

— (Redkost.) Pretekli teden bila je blizu Št. Lenarta v Lavantinski dolini mlada jablana vsa v cvetji, kar je bilo tem čudneje, ker so hribi okolu in okolu že s snegom pobeljeni.

— (Za pokojnine vojakom) je v proračun za leto 1886 ustavilo vojno ministerstvo 117 milijonov, to je skoro osmi del redne armadne potrebščine. Vseh penzionistov šteje vojaštvo 5024, ki se razdelé tako-le: 21 feldcajgmajstrov, 102 feldmaršallajtenanta, 1484

neralmajorjev, 361 polkovnikov, 237 podpolkovnikov, 878 majorjev, 1668 stotnikov, 426 nadporočnikov, 221 poročnikov, 563 avditorjev, zdravnikov in računskih uradnikov in 399 vojaških uradnikov.

— (Policaja morilec.) V Mitrovici zaprli so te dni policijskega komisarja Ivana Nikolića in policaja Antona Kernsta, katera sta v zvezi s Karolino Nikolićevo uničila marsikatero človeško življenje. Celo županu pl. Milekiću pisala sta brezimno pismo, naj 2000 gld. položi na gotov kraj, sicer mu pojde za življenje. Zadnja njih žrtev bil je sodnijski pristav dr. Šajnović, katerega je v 9. dan septembra t. l. Anton Kernst skozi okno ustrelil. Razen tega ima na vesti še druge zločine. Dne 24. oktobra 1880 ustrelil je Ivo Nikolić kmeta Josipa Perkovića. V noči od 3. do 4. aprila istega leta ustrelil je Nikolić dvakrat na kmeta Ilijo Smiljanica. Slednji je vsled ran umrl. Isto leto bil je Karol Sremec obstreljen in je umrl. V noči od 1. do 2. septembra 1881 strelil je Kernst skozi okno na Mija in Vereniko Bakmas, pa jih ni zadel. Bakmasu pretil je s smrtjo, ako ne plača 3000 gld. Milanu Iliću poneveril je dragocen prstan. Ker je gotovo, da pridejo še drugi zločini na dan, se vse čudi, kako to, da so policijski organi tako dolgo kar javno ropali in morili.

Najnovejše vesti.

Beligrad 28. oktobra. Srbska vlada v odgovoru na kolektivno noto veleblastij zagotavlja, da je srbski vladi Berolinski dogovor svet in da bode vse storila, da se ohrani mir. Srbija upa, da bodo veleblasti njeno lojalno obnašanje v poštrev jemale.

Magdeburg 28. oktobra. Poljskega pesnika Kraszewskega izpustili so začasno do 15. maja 1886 iz ječe, a položiti je moral 20.000 mark varščine.

Razne vesti.

* (Dve važni iznajdbi.) V francoski akademiji znanostij poročal je te dni Desprez o svojih poskusih, kako bi se prenašala moč na večje daljave. Za poskuse izbral si je 58 kilometrov dolgo progo mej Creil-om in Lavillete-om. Poskus se je dobro obnesel. Od 80 konjskih močij preneslo se jih je 40, ne da bi se bila žica ali pa stroj razbelila. Troške za te poskuse, 800.000 frankov, plačal je baron Rothschild. — Pasteur predaval je o pasji steklini in dokazal, da je stekle ljudi ozdravil. Njegova metoda je lahko rabljiva in Vulpian je potrdil, da je vse res, ker je bil pri poskušnjah kot priča prisoten.

* (Izsušenje „Ulcinskega blata.“ Vojvoda Simo Popović dospel je v 23. dan t. m. na Cetinje poročat, da jo poslednje delo pri Kanalu za izsušenje Ulcinskega blata gotovo Izsušeno ozemlje je najplodoviteje in se bode prihodnje pomlad začelo obdelovati.

* (Tragičen dogodek.) V vasi Krašna v Galiciji obhajal je kmet Peter Nahornjak zaroko svoje hčere. Mej pirovanjem se je sprl s svojim staršim sinom Miho in mu vrgel v glavo tako težek kamen, da se je ta brez zavesti zgrudil na tla. Oče, misleč, da je ubil sina, splazil se je prestrašen iz sobe, ko so se gostje skušali spraviti sina k zavesti in odšel v skedenj ter se obesil. Sina so zopet spravili k zavesti, ali oče je mrtev.

* (Grozodejstvo.) Iz Rumburga se brzojavlja: Soprog nekega carinskega uradnika v Aloisburgu, mati 6 otrok, umorila je z britvijo troje otrok, potem pa sama sebi prerezala vrat. Petletna hčerka je ubežala, a zblaznela mati jo je ranila. Zblaznela morilka svojih otrok bila je noseča.

* (V Rusiji) se za l. 1886 pričakuje, da bodo razne ruske perilnice, ki se pečajo s čiščenjem zlata, do 2140 pudov s srebrom mešanega zlata oddale državni livarni v zameno za kovani denar; državna livarna je že dobila nalog, da se pripravi za kemično razkrojitev napominane kvantitete, iz katere bode l. 1886 napravila za 25 milj. rubljev polimperialov, za 0.5 milj. rubljev srebrnega denarja iz čistega srebra, za 1.2 milj. rubljev srebrnega za 0.1 milj. rubljev pa bakrenega drobiža.

* (Na Francoskem) se je v preteklih devetih mesecih, to je od 1. jan. do 30. sept. t. l. upeljalo raznega blaga za 3.163.324.000 frankov vrednosti, izvozilo pa za 2.303.729.000 frankov. Z ozirom na jednako dobo lanskega leta se je upeljalo za 39.734.000 frankov manj, izvozilo pa za 252.075.000 frankov manj. Upeljalo se je živeža za 99.234.000 frankov blaga za industrijo za 1.599.379.000, fabrikatov za 440.619.000, in drugih rečij za 129.092.000 frankov. Izvozilo se je pa živeža za 499.859.000, blaga za industrijo za 462.359.000, fabrikatov za 1.215.472.000 in drugih reči za 126.039.000 frankov.

* (Dobri plačevalci davka.) Knez Bismarck plača na leto 6.120, državni tajnik grof Hatzfeld 5.162, minister Lutius 2.520, minister Maibach pa 1.440 mark davka. Vse te ekselencije

se pa morajo skriti, kar se tiče plačevanja davka, pred trgovskimi in finančnimi korifejami; tako plačuje Bleichröder 60.000, Hansemann 64.000 in Schwabach 34.970 mark davka.

Za vnanjo porabo. Proti protinu in trganju, bolečinah po udih in vsakovrstnih unetjih pokazalo so je posebno uspešno Moll-ovo „Francosko žganje“. Steklenica stane 80 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštmem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 12 (11 7)

Tuji:

27. oktobra.

Pri **Sionu**: Karpeles iz Prage. — Lenoy iz Budimpešte. — Chmel iz Brna. — Pontelli iz Trsta. — Scherz iz Celovca.

Pri **Mallét**: Bodensfein z Dunaja. — Felle iz Gradca. — Sicherer iz Beljaka.

Pri **avstrijskem cesarju**: Dolinar z Notranjskega. — Zupan iz Poljan.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
28. okt.	7. zjutraj	725.51 mm.	9.8° C	sl. svz.	obl.	18.1 mm.
	2. pop.	728.34 mm.	5.6° C	z. svz.	dež.	
	9. zvečer	728.30 mm.	2.8° C	m. svz.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 6.1°, za 2.4° pod normalom.

Vremensko poročilo 28. oktobra. Zračni tlak je v vsej Evropi jako nizek. Najnižji je na južnem Skandinavskem s 735 mm., najvišji ob sredozemskem morju. V srednji Evropi kaže barometer od 755 do 760 mm., v Avstriji je najnižji zračni tlak v Pragi (748 mm.) in najvišji v Raguzi (757 mm.). Sploh so južni in zapadni vetrovi in še precej močni, na Severnem Nemškem je celo viharo. V več krajih je dež, zlasti v planinah. Temperatura se ni dosti premenila. Atlantsko morje je viharo, Adrijsko pa mirno. Pričakovati je nestanovitno, večidel oblačno, hladno in deževno vreme ter zapadne vetrove.

Dunajska borza

dné 29. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 50	kr
Srebrna renta	82	80
Zlata renta	109	10
5% marena renta	99	85
Akcije narodne banke	865	—
Kreditne akcije	2.3	60
London	125	15
Srebro	—	—
Napol.	9	95
C. kr. cekini	5	93
Nemške marke	61	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	126
Državne srečke iz l. 1864	100 gld	170
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109	—
Ogrska zlata renta 4%	98	45
„ „ papirna renta 5%	90	60
5% štajerske zemljišče odvez obliq	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	114
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	40
Prior. obliq. Elizabetine zapad. železnice	115	—
Prior. obliq. Ferdinandove sev. železnice	106	50
Kreditne srečke	100 gld	176
Rudolfove srečke	10	17
Akcije anglo-avstr. banke	120	98
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	183	30

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočuvstva mej boleznijo in ob smrti naše iskreno ljubljene hčere

MARIJE KOŠIR-jeve,

kakor tudi za mnogobrojno udeležitev mrtvaškega spreveda ter za lepe, dragi ranjci poklonjene vence izrekamo najtoplejšo zahvalo.

(635)

Žalujoci ostali.

Potovalci
za poljedelske stroje
se takoj vsprejmejo. (612—4)

Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

VIZITNICE
v elegantnej obliki priporoča po ceni
„Narodna Tiskarna“
v Ljubljani.

R. DITMAR na DUNAJI.
C. kr. priv.
tovarna za svetilnice.
Namizne in viseče svetilnice
samo poskušenih sistemov in solidnega dela.
Gigantova solnčna svetilnica.
Dobiva se (562—5)
po vseh boljših prodajalnicah svetilnic.

Št. 12.173.

(633—1)

Dijaške ustanove.

Pri magistratu so s pričetkom tekočega šolskega leta izpraznjeni: 1., 2. in 3. mesto Jarnej Sallocherjeve ustanove po 50 gld. na leto.

Pravico do te ustanove, katero podeljuje župan Ljubljanski, imajo dijaki Ljubljanskega gimnazija, ki so na Kranjskem rojeni, ubožni, lepega zadržanja in pa pridni.

Prošnje, katerim je priložiti krstni in ubožni list, potem pa spričevali zadnjih dveh semestrov, uložé naj se **do 20. novembra t. l.** potom šolskega vodstva pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat Ljubljanski,

v 16. dan oktobra 1885.

Župana namestnik: Vončina.

Dijaki

jemljó se k prav pošteni rodbini v stanovanje in hrano. Tudi bi se jim po želji pomagalo v učenju od spretnega in izurjenega učitelja. Oboje po prav nizki ceni. — Več se izve pri upravništvu „Slovenskega Naroda“. (614—3)

Oženil bi se

30 leten, popolnem samostojen fant, ki ima blizu Ljubljane ob veliki cesti lepo n. z. adolženo domovje z mesarijo in gostilno in par tisoč v gotovini.

Resne ponudbe, če mogoče s fotografijo, do **konec novembra** upravništvu tega lista pod naslovom: „Zenin“. (628—2)

Brisko vino

(sloveča rebula) (632—1)

letos jako sladka in izredno dobra, **prodaja se**
na Bagner-Catterinijevi graščini „Dobra“
na Brdih pri Gorici
hektoliter po 20 do 24 gold.

Razpisana je
služba cestnega nadzornika

v Logaškem okraji z letno plačo 500 gld. Zahteva se zmožnost slovenskega jezika v govoru in pisavi. Prošnje oddajo naj se **do 5. novembra 1885** načelnistvu Logaškega okrajnega cestnega odbora v Cerknici, kjer se izvedó tudi natančnej pogoji.

V Cerknici, dné 20. oktobra 1885.

(621—3)

Josip Milavec,

načelnik Logaškega okrajnega cestnega odbora.

NAJBOLJŠI
PAPIR ZA CIGARETE
JE PRISTNI
LE HOUBLON
Francosk fabrikat
CAWLE-jev & HENRY-jev v PARIZU.
Pred ponarejanjem se svari!
Ta papir priporočajo
dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann,
profesorji kemije na Dunajskem vseučilišču,
in sicer zaradi svoje izvrstne kvalitete, nasebne čistosti
in ker mu neso pridjane nikake zdravju škodljive reči.
500 ARTHUR
LE HOUBLON
C. C. FABRIQUE
Papier de la Reine
SEULE FABRICANTE
FAC-SIMILE DE L'ETIQUETTE
17, rue Bréanger, à PARIS

(539—4)